

Vyjádření, osvědčení, sdělení

(část čtvrtá SŘ)

Opatření obecné povahy

(část šestá SŘ)

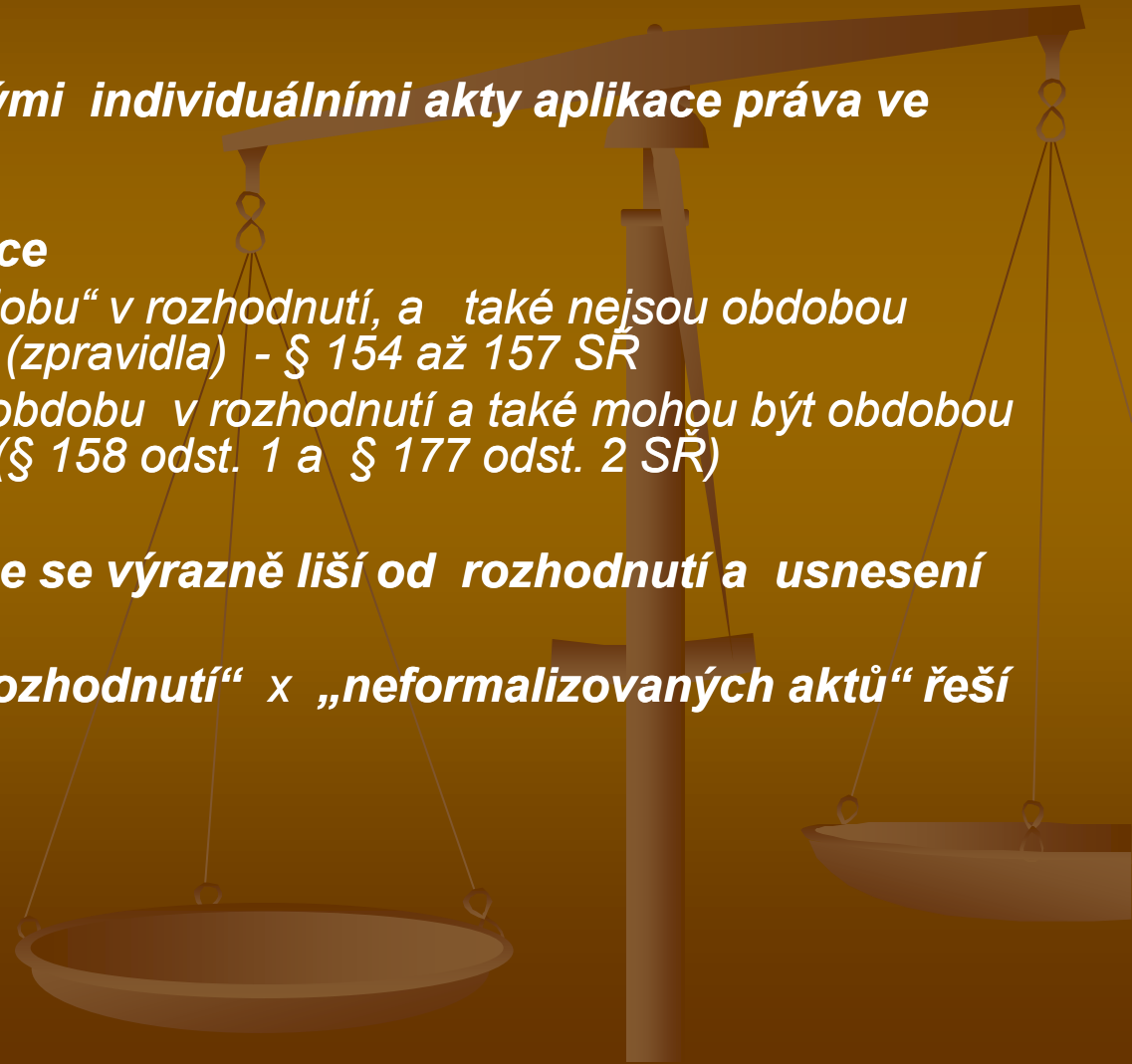
výuka, PrF MU, prosinec 2013

© petr průcha, 2013

Vyjádření, osvědčení, sdělení **předmět a povaha právní úpravy (§§ 154 až 158, § 177** **odst. 2)**

- **jsou jednostrannými individuálními akty aplikace práva ve veřejné správě**
- **po obsahové stránce**
 - **nemají „obdobu“ v rozhodnutí, a také nejsou obdobou rozhodnutí (zpravidla) - § 154 až 157 SR**
 - **mohou mít obdobu v rozhodnutí a také mohou být obdobou rozhodnutí (§ 158 odst. 1 a § 177 odst. 2 SR)**
- **po formální stránce se výrazně liší od rozhodnutí a usnesení**
- **nejasné případy „rozhodnutí“ x „neformalizovaných aktů“ řeší judikatura**

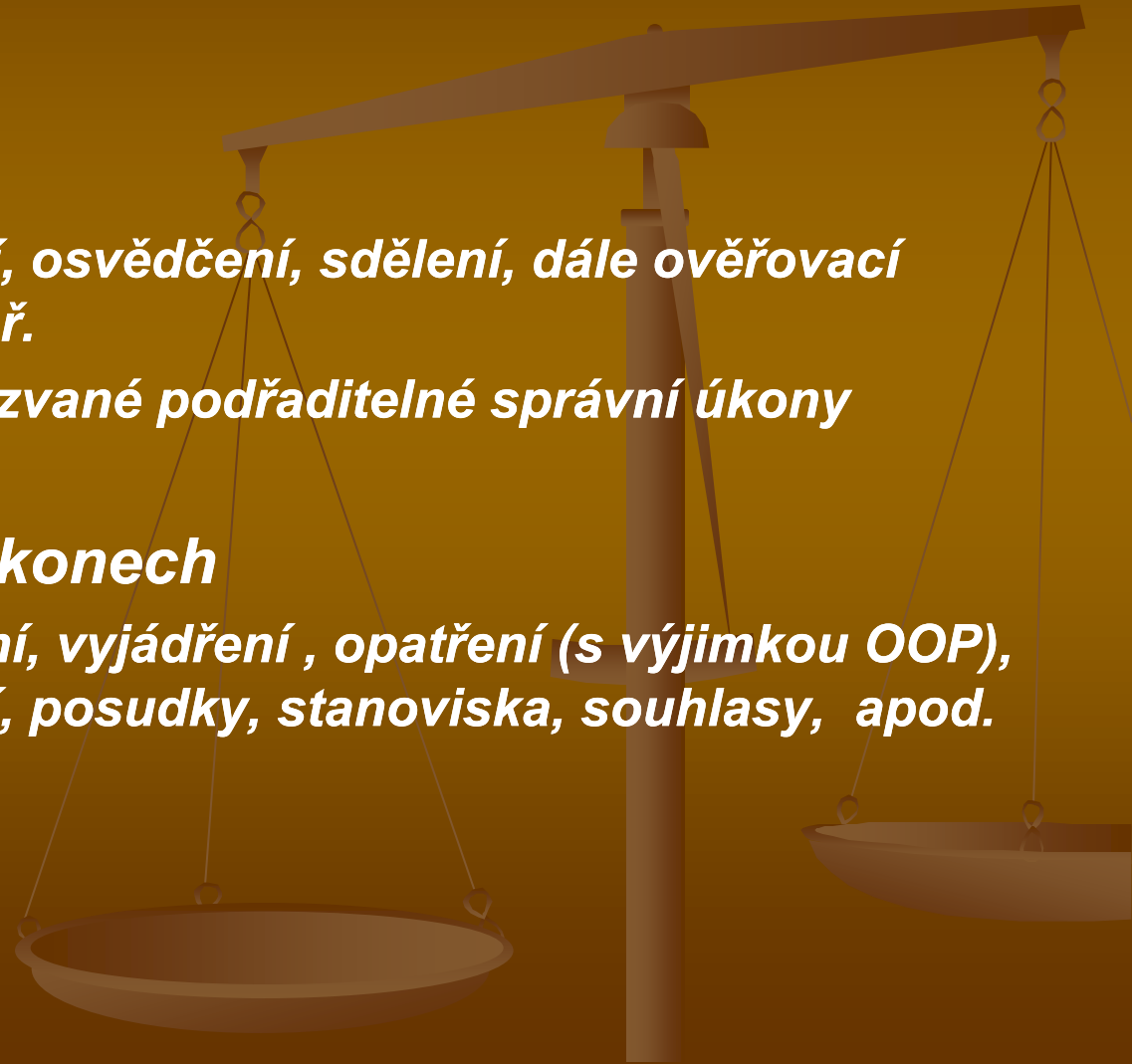
Pojmová diverzifikace

■ v SŘ

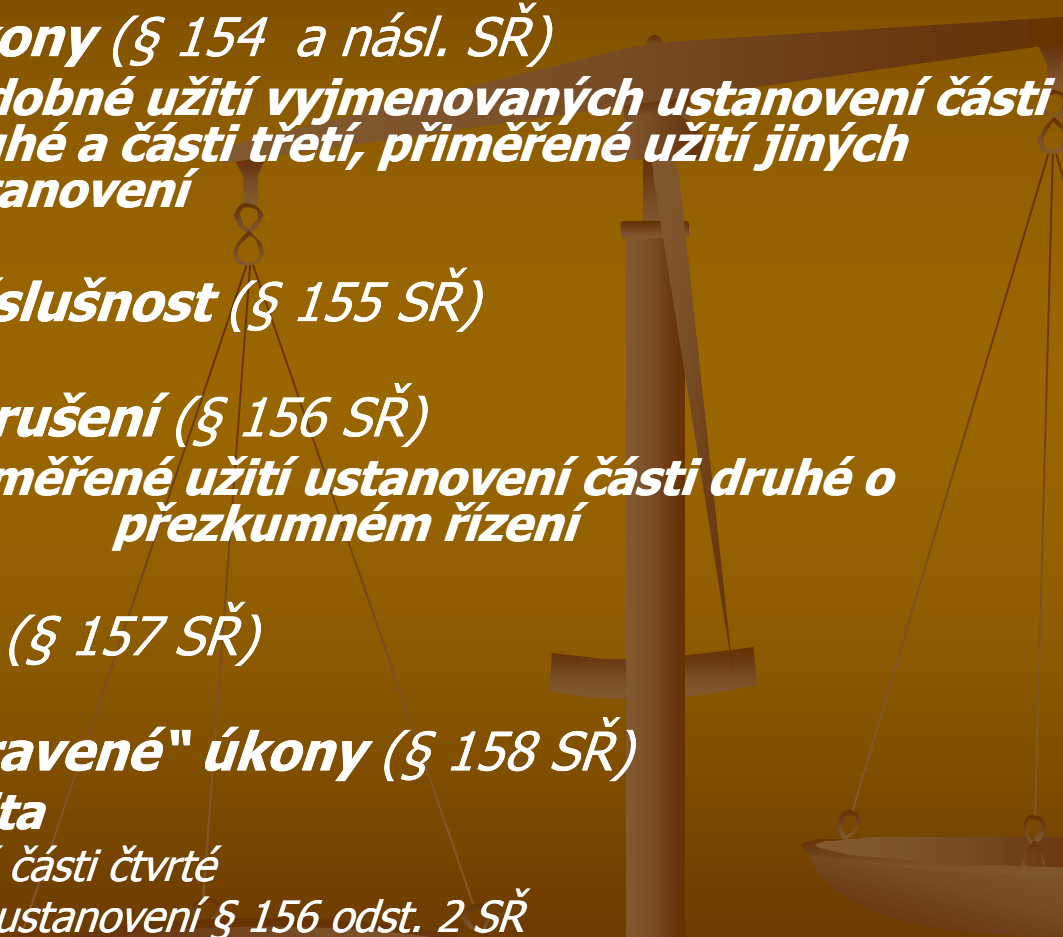
- *vyjádření, osvědčení, sdělení, dále ověřovací akty, popř.*
- *i jinak nazvané podřaditelné správní úkony*

■ v jiných zákonech

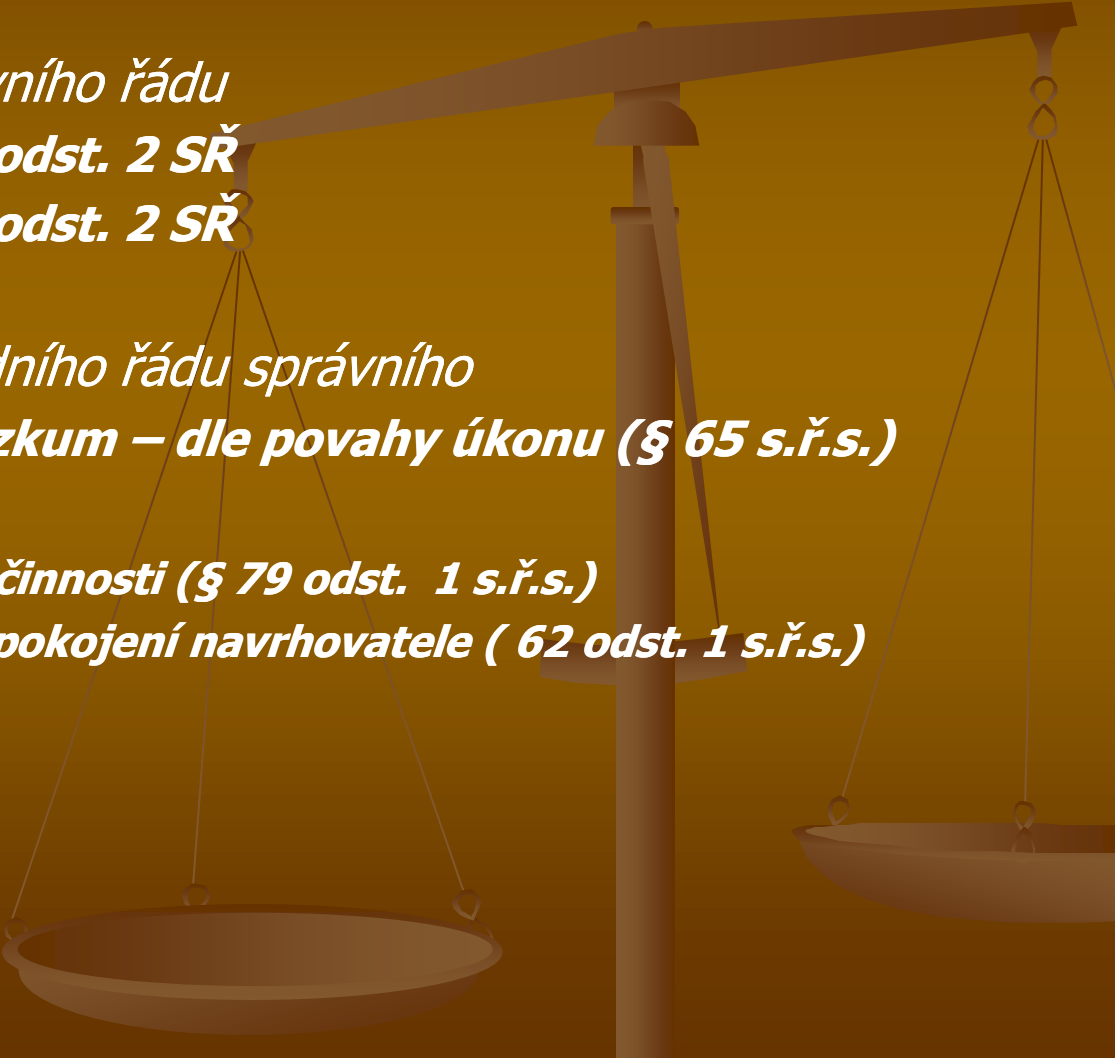
- *osvědčení, vyjádření, opatření (s výjimkou OOP), potvrzení, posudky, stanoviska, souhlasy, apod.*

Struktura a rozsah právní úpravy

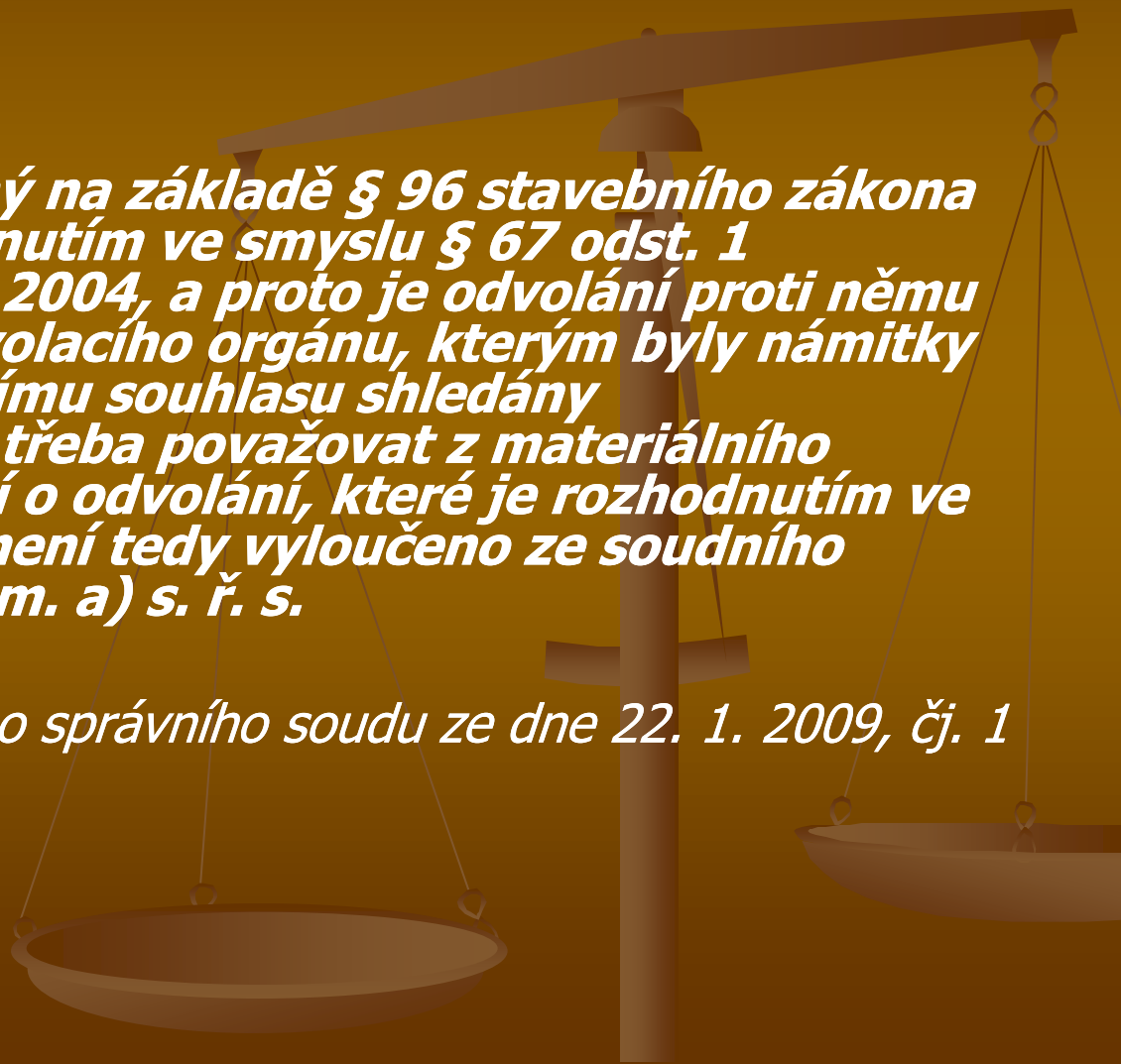
- **„upravené“ úkony (§ 154 a násl. SR)**
 - **obdobné užití vyjmenovaných ustanovení části druhé a části třetí, přiměřené užití jiných ustanovení**
 - **věcná příslušnost (§ 155 SR)**
 - **oprava, zrušení (§ 156 SR)**
 - **přiměřené užití ustanovení části druhé o přezkumném řízení**
 - **konverze (§ 157 SR)**
 - **dopad na „neupravené“ úkony (§ 158 SR)**
 - **subsidiarita**
 - **celé části čtvrté**
 - **jen ustanovení § 156 odst. 2 SR**
-

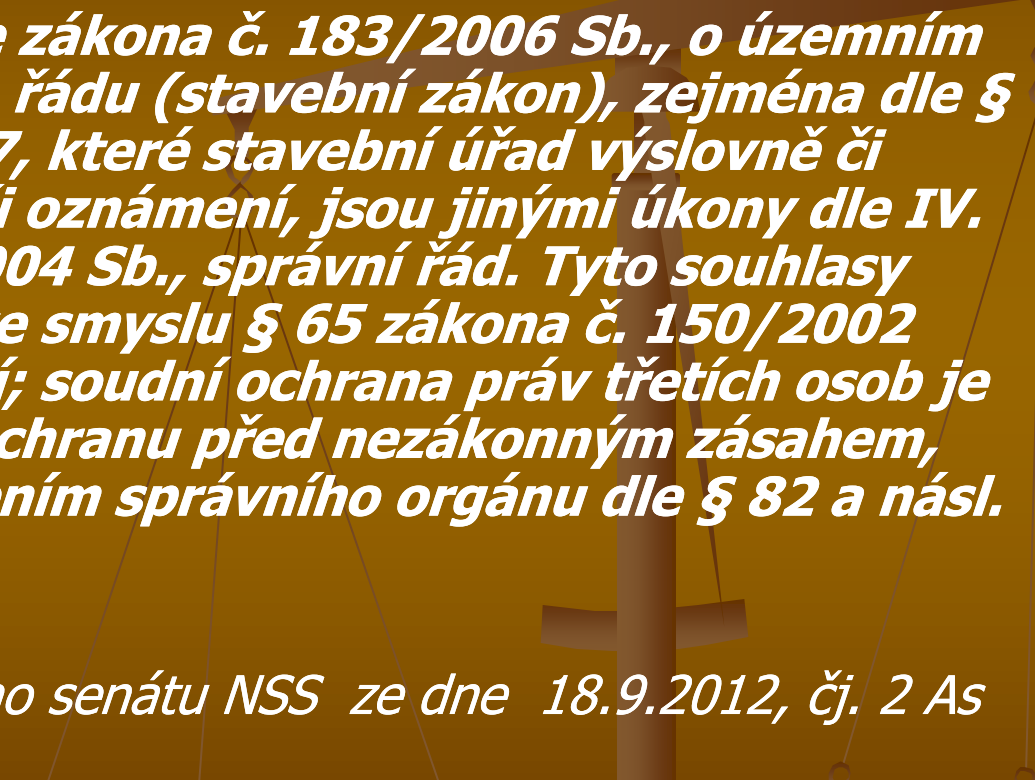
Přezkoumání

- *v režimu správního řádu*
 - *dle § 156 odst. 2 SŘ*
 - *dle § 158 odst. 2 SŘ*
 - *v režimu soudního řádu správního*
 - *přímý přezkum – dle povahy úkonu (§ 65 s.ř.s.)*
 - *relace u*
 - *nečinnosti (§ 79 odst. 1 s.ř.s.)*
 - *uspokojení navrhovatele (62 odst. 1 s.ř.s.)*
-

K § 67 odst. 1 , § 154 a násl. správního řádu (z.č. 500/2004 Sb.)

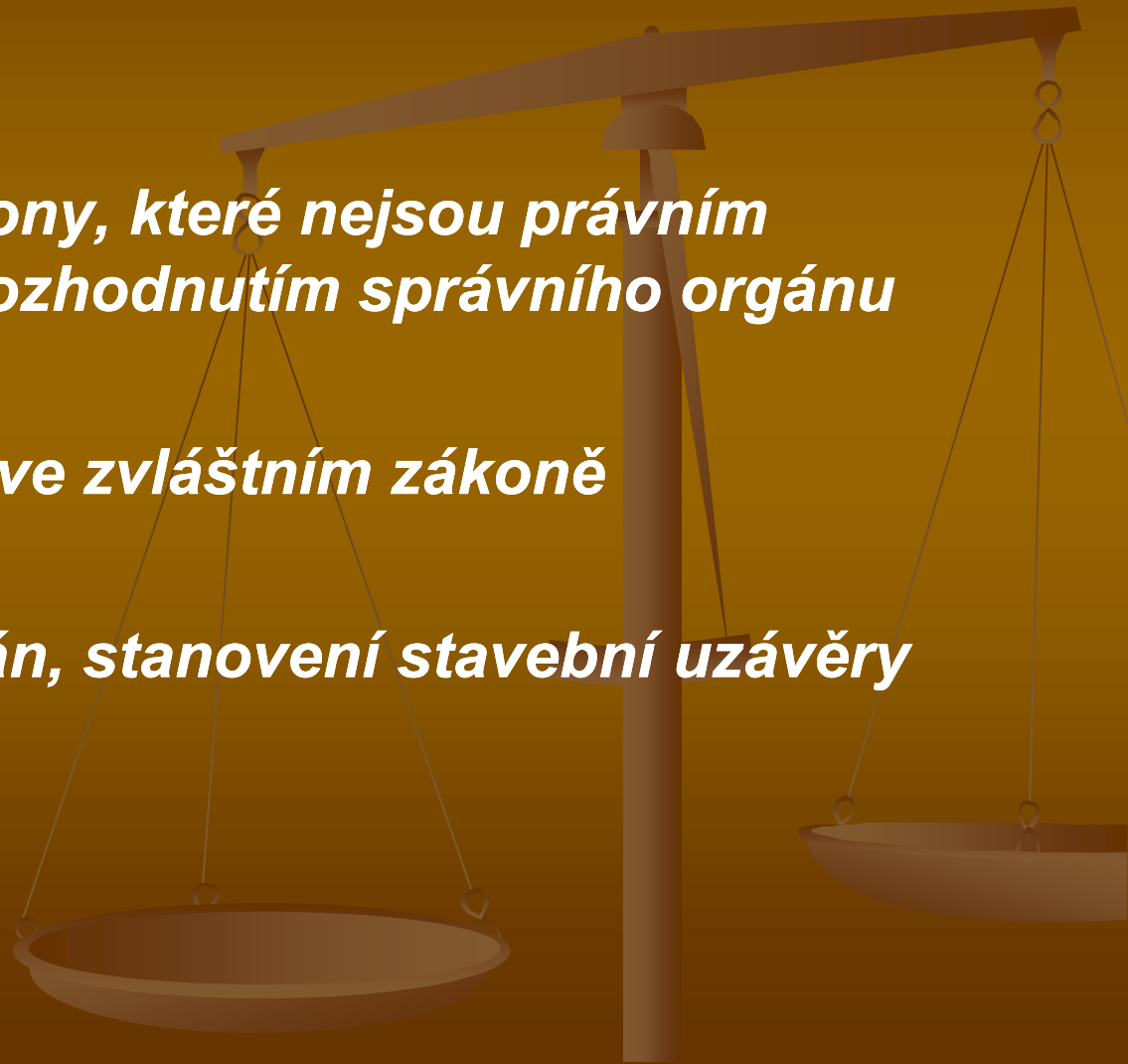
- **Územní souhlas vydaný na základě § 96 stavebního zákona z roku 2006 je rozhodnutím ve smyslu § 67 odst. 1 správního řádu z roku 2004, a proto je odvolání proti němu přípustné. Sdělení odvolacího orgánu, kterým byly námitky vznesené proti územnímu souhlasu shledány neopodstatněnými, je třeba považovat z materiálního hlediska za rozhodnutí o odvolání, které je rozhodnutím ve smyslu § 65 s. ř. s., a není tedy vyloučeno ze soudního přezkumu dle § 70 písm. a) s. ř. s.**
- *Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2009, čj. 1 As 92/2008-76*

-
- ***Souhlasy vydávané dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), zejména dle § 96, § 106, § 122, § 127, které stavební úřad výslovně či mlčky činí k ohlášení či oznámení, jsou jinými úkony dle IV. části zákona č. 500/2004 Sb., správní řád. Tyto souhlasy nejsou rozhodnutími ve smyslu § 65 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní; soudní ochrana práv třetích osob je zaručena žalobou na ochranu před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu dle § 82 a násl. tohoto zákona.***
 - *Podle usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 18.9.2012, čj. 2 As 86/2010-76*

Opatření obecné povahy

- jednostranné úkony, které nejsou právním předpisem, ani rozhodnutím správního orgánu
- nutno zmocnění ve zvláštním zákoně
- např. územní plán, stanovení stavební uzávěry

Řízení o návrhu

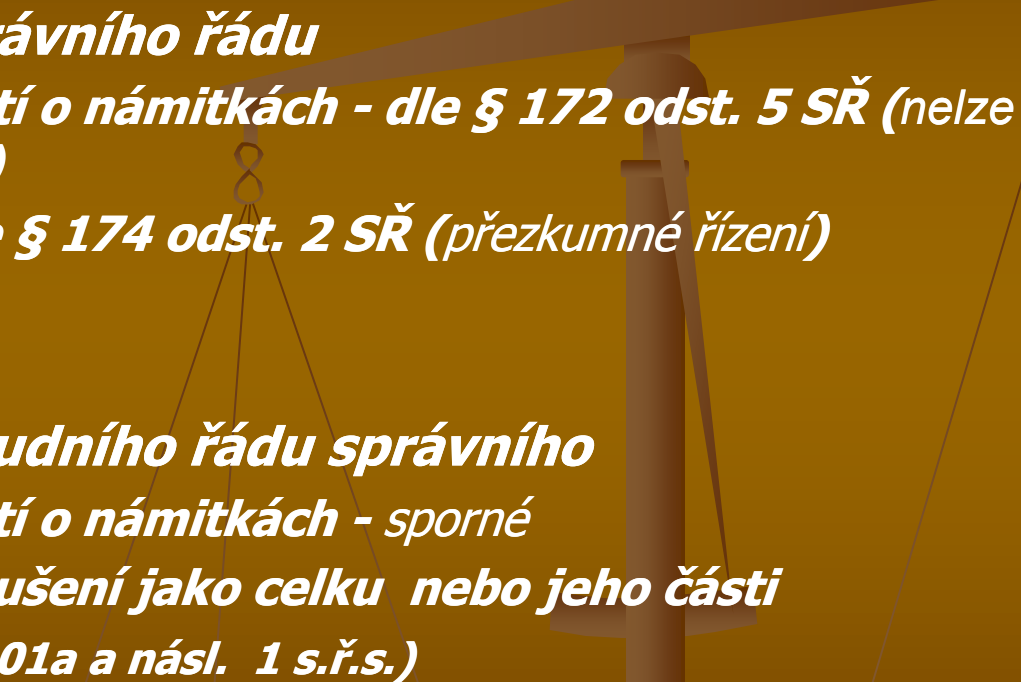
- ***návrh se zpracovává (pořizuje) zpravidla z podnětu správního orgánu; doručí se veřejnou vyhláškou na úřední desce daného orgánu a na úředních deskách obecních úřadů v obcích, jejichž správních obvodech se má opatření obecné povahy týkat; návrh opatření obecné povahy musí být zveřejněn nejméně po dobu 15 dnů***
- ***řízení je písemné, pokud zákon nestanoví nebo správní orgán neurčí, že se koná veřejné projednání; dobu a místo konání veřejného projednání správní orgán oznámí na úředních deskách nejméně 15 dnů předem; hrozí-li nebezpečí z prodlení, je možné tuto dobu zkrátit; nestanoví-li zákon jinak, musí zkrácená doba činit nejméně 5 dní***
- ***vlastníci dotčených nemovitostí mohou podat námitky ke správnímu orgánu ve lhůtě 30 dnů ode dne jeho zveřejnění***

Oznámení opatření obecné povahy

- *správní orgán opatření obecné povahy oznámí veřejnou vyhláškou; opatření obecné povahy zveřejní též na úředních deskách obecních úřadů v obcích, jejichž správních obvodů se opatření obecné povahy týká*
- *opatření obecné povahy nabývá účinnosti patnáctým dnem po dni vyvěšení veřejné vyhlášky*
- *hrozí-li vážná újma veřejnému zájmu, může opatření obecné povahy nabýt účinnosti již dnem vyvěšení; do opatření obecné povahy a jeho odůvodnění může každý nahlédnout u správního orgánu, který opatření obecné povahy vydal*

Přezkoumání

- ***v režimu správního řádu***
 - ***rozhodnutí o námitkách - dle § 172 odst. 5 SŘ (nelze se odvolat)***
 - ***OOP – dle § 174 odst. 2 SŘ (přezkumné řízení)***

 - ***v režimu soudního řádu správního***
 - ***rozhodnutí o námitkách - sporné***
 - ***OOP - zrušení jako celku nebo jeho části (§ 101a a násl. 1 s.ř.s.)***
-

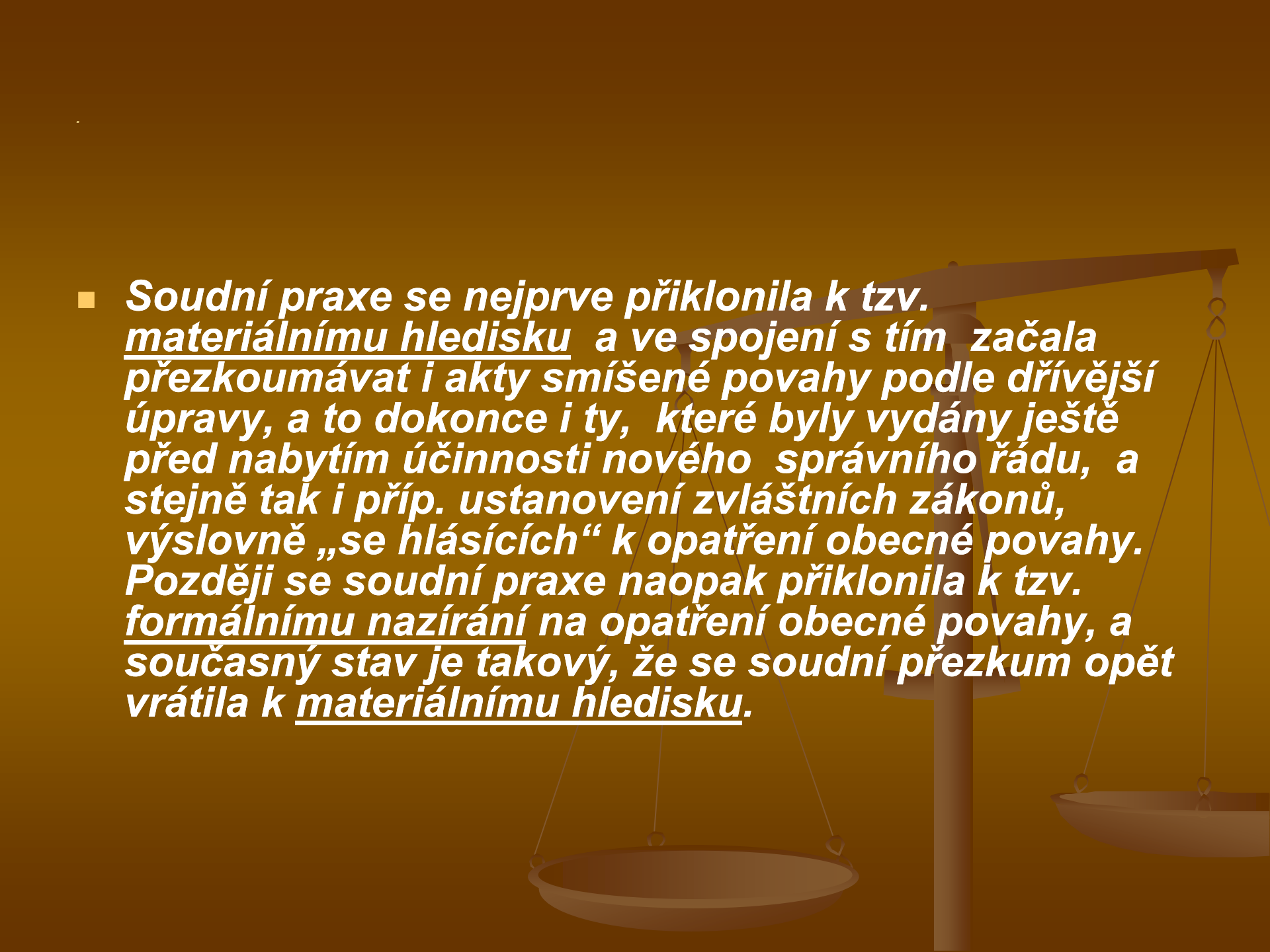
Judikatura k OOP

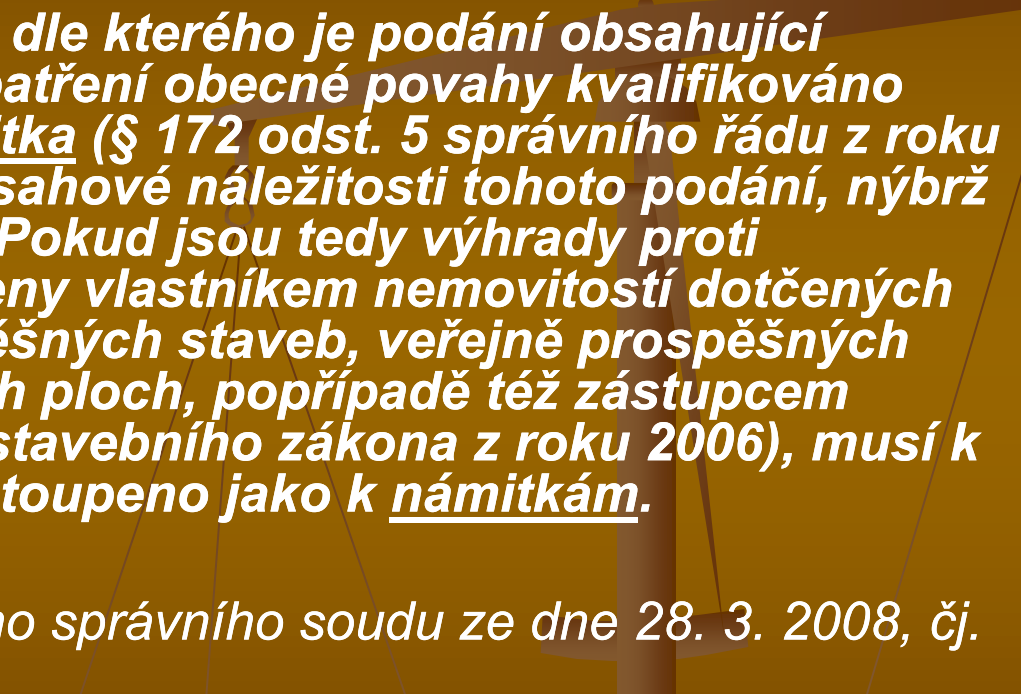
- *I. Opatření obecné povahy je správním aktem s konkrétně určeným předmětem (vztahuje se tedy k určité konkrétní situaci) a s obecně vymezeným okruhem adresátů. Je-li určitý akt pouze formálně označen jako opatření obecné povahy, avšak z materiálního hlediska nesplňuje jeho pojmové znaky (konkrétnost předmětu, obecnost adresátů), Nejvyšší správní soud jej k námitce navrhovatele zruší (§ 101d odst. 2 s. ř. s.).*
- *II. Opatření obecné povahy nemůže nahrazovat podzákonnou normotvorbu ani nad rámec zákona stanovovat nové povinnosti; slouží toliko ke konkretizaci již existujících povinností, vyplývajících ze zákona, a nikoliv k ukládání nových povinností, které zákon neobsahuje.*
- *Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 9. 2005, č. j. 1 Ao 1/2005 - 98*

Algoritmus soudního přezkumu opatření obecné povahy (§ 101d odst. 1 a 2 s. ř. s.)

Spočívá v pěti krocích:

- *za prvé, v přezkumu pravomoci správního orgánu vydat opatření obecné povahy;*
 - *za druhé, v přezkumu otázky, zda správní orgán při vydávání opatření obecné povahy nepřekročil meze zákonem vymezené působnosti (jednání ultra vires);*
 - *za třetí, v přezkumu otázky, zda opatření obecné povahy bylo vydáno zákonem stanoveným postupem;*
 - *za čtvrté, v přezkumu obsahu opatření obecné povahy z hlediska rozporu opatření obecné povahy (nebo jeho části) se zákonem (materiální kritérium);*
 - *za páté, v přezkumu obsahu vydaného opatření obecné povahy z hlediska jeho proporcionality.*
- *Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne ze dne 27. 9. 2005, č. j. 1 Ao 1/2005 - 98*
- *Nově formulovaným § 101d odst. 1 s. ř. s. účinným od 1. 1. 2012 dochází k omezení rozsahu přezkumu opatření obecné povahy. Soud tedy při přezkumu opatření obecné povahy bude algoritmus (test) přezkumu v celém rozsahu aplikovat pouze za předpokladu, že návrhvatel všechny jeho kroky zahrne do návrhových bodů (§ 101b odst. 2 s. ř. s.).*
- *Podle rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 20. 7. 2012, čj. 50 A 4/2012-97*

-
- **Soudní praxe se nejprve přiklonila k tzv. materiálnímu hledisku a ve spojení s tím začala přezkoumávat i akty smíšené povahy podle dřívější úpravy, a to dokonce i ty, které byly vydány ještě před nabytím účinnosti nového správního řádu, a stejně tak i příp. ustanovení zvláštních zákonů, výslovně „se hlásících“ k opatření obecné povahy. Později se soudní praxe naopak přiklonila k tzv. formálnímu nazírání na opatření obecné povahy, a současný stav je takový, že se soudní přezkum opět vrátila k materiálnímu hledisku.**

-
- **Rozhodujícím kritériem, dle kterého je podání obsahující výhrady proti návrhu opatření obecné povahy kvalifikováno jako připomínka či námitka (§ 172 odst. 5 správního řádu z roku 2004), není kvalita či obsahové náležitosti tohoto podání, nýbrž to, kdo výhrady vznesl. Pokud jsou tedy výhrady proti územnímu plánu vzneseny vlastníkem nemovitostí dotčených návrhem veřejně prospěšných staveb, veřejně prospěšných opatření a zastavitelných ploch, popřípadě též zástupcem veřejnosti (§ 52 odst. 2 stavebního zákona z roku 2006), musí k nim být bez dalšího přistoupeno jako k námitkám.**
 - **Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 3. 2008, čj. 2 Ao 1/2008-51**

Děkuji za pozornost

